

Column: *juridisch*

Het studentenhuis

“Wij hebben zelf in Wageningen gestudeerd. Eelco en ik hebben elkaar ontmoet in de collegezaal.” Inez Hoitema snoot haar neus. “Dus wij weten best dat studenten af en toe een biertje drinken. Maar dit slaat alles.” Het echtpaar Hoitema maakte een verslagen indruk. Een halfjaar geleden had het stel een pand gekocht in een plantsoen aan de rand van Leiden. De koopprijs had 1,2 miljoen euro bedragen. Alvorens de koopovereenkomst te sluiten hadden Inez en Eelco Hoitema zich uitvoerig laten informeren door de eigenaar van het pand, de heer Adrianus Olivier. “Wij zijn natuurlijk niet gek en zeggen ook wel dat de woning naast een studentenpand lag. Daarom hebben wij de heer Olivier gevraagd of hij hinder ondervond van de jongens die naast hem woonden.” De man was zeer open geweest in de richting van mijn cliënten. Ja, de studenten hielden van een drankje en barbecueden weleens in de tuin, maar het waren voorkomende heren. Laast hadden ze hem nog geholpen om zijn boot, die gezonken was, uit de gracht te hijsen. Nee, van overlast was geen sprake. Daarover hoefden zij zich absoluut geen zorgen te maken.

Nadat de heer Olivier een bouwkundig rapport aan het echtpaar Hoitema had overhandigd, waren mijn cliënten gerustgesteld vertrokken. Toen zij naar hun auto liepen, passeerden zij het studentenhuis. Een aardige jongen had hen vanuit de tuin toegesproken. “Meneer, mag ik u complimenteren met uw mooie bruine pak en muisgrijze schoenen? Een uitstekende keuze,” had de student gezegd. Op de terugweg naar huis hadden mijn cliënten het er nog samen over gehad. Zo’n vriendelijke, spontane knul. Nee, het zat wel goed met die burens. Thuisgekomen liep Eelco naar de kelder en pakte een fles zoete witte wijn van een plank. Inez en hij hadden wat te vieren.

Van die feestvreugde was een paar maanden later weinig meer over. Eelco Hoitema vertelde: “Er gaat werkelijk geen nacht voorbij of het is bal. Keiharde muziek, geschreeuw en gebrul. Inez en ik doen geen oog dicht. En maar zingen en dansen, die idioten. U moet weten, ze gooien gewoon van twee hoog hun meubilair naar buiten en steken dat dan in de fik.” Vanzelfsprekend hadden mijn cliënten zich bij hun burens beklagd, maar dat had weinig indruk gemaakt. “Zij blijven heel beleefd, maar trekken zich niets aan van wat wij zeggen,” snotterde Inez. “De politie doet ook niets, die vinden het allemaal wel best. Een agent zei laast dat er al meer dan vijftig jaar studenten in dat huis wonen en dat het nooit anders is geweest.” Die laatste opmerking had mijn cliënten aan het denken gezet. Had Adrianus Olivier bij de verkoop zaken voor hen verzwegen? Navraag in de buurt leerde dat de politieagent gelijk had gehad. Het studentenhuis werd sinds jaar en dag bevolkt door de wat ruwere leden van het studentencorps. Een onaangepast gezelschap. Ja, ze hadden het gezonken roeiboortje van de heer Olivier laast uit het water gehesen. Maar dat was nadat ze er eerst met twintig man tegelijk in waren gesprongen ‘om te gaan vissen’. Inez en Eelco Hoitema verzochten mij de koop met de heer Olivier ongedaan te maken. Ik begon een rechtszaak en vorderde onder meer vernietiging van de koopovereenkomst wegens bedrog en dwaling. Tijdens de mondelinge behandeling verscheen Adrianus Olivier samen met zijn raadsman mr. Kees Pimpel. Die vuurde een reeks vragen op mijn cliënten af. Of zij voor de aankoop de verkoolde bankstellen in de tuin van het studentenhuis hadden zien liggen? En of zij zich hadden afgevraagd waarom hun huis een half miljoen euro minder kostte dan vergelijkbare woningen in de omgeving? Waarom heel Leiden wist dat er in het plantsoen twintig gekken woonden, maar zij niet?

Ik wees de rechter-commissaris op de bewuste misleiding door Adrianus Olivier en op de omstandigheid dat mijn cliënten niet uit Leiden kwamen en nog nooit van het studentenhuis hadden gehoord. Zes weken later wees de rechtbank vonnis. Er werd aangenomen dat Inez en Eelco Hoitema bij het aangaan van de koopovereenkomst gedwaald hadden. Die dwaling leidde echter niet tot vernietiging van de gehele koopovereenkomst, maar tot een deel daarvan. Het betekende dat de heer Olivier 100.000 euro moest terugbetalen aan mijn cliënten. Die konden de uitspraak nauwelijks bevatten. “Dus we krijgen geld omdat we gelijk hebben, maar moeten toch in dat huis blijven wonen?”, vroeg Inez Hoitema. Eelco knikte. “Ja liefje, we zijn er met open ogen ingetuind.”

Raymond de Mooij
Partner GMW advocaten
Gespecialiseerd in vastgoedrecht en huurrecht.
www.gmw.nl

Stemmen en dan een knuffel

De een doet er alles aan om kiezers te laten stemmen, de ander probeert haar kandidaat uit te leggen aan de Nederlandse pers. “Deze verkiezingen zijn raar en deprimerend”, zeggen ze beiden. Stemmen als Amerikaan in Den Haag kan lastig zijn. “Maar gelukkig zijn er moeders.”

Door **Mieke van Dixhoorn**

“W”il ik dat mijn president zo praat over vrouwen? Nee. Hij is echt een klootzak, een dom alfamannetje. Maar uiteindelijk gaat het niet om de kandidaat.” De frustratie knalt er een week voor de verkiezingen in de VS (8 november) aan alle kanten uit bij Renée Nielsen (46). Zij – geboren Amerikaanse die al veertien jaar de hele wereld over gaat met haar Deense man – is de vrijwillige voorzitter van de Republikeinse Partij in Nederland. Verzoeken om interviews, om lezingen, om deelname aan verschillende verkiezingsavonden: ze stromen binnen. Toch: “Ik ga lekker thuis kijken, met mijn vriendinnen.”

Nielsen moet constant het verschijnsel Donald Trump uitleggen aan de Nederlandse pers en het publiek, maar krijgt daarvoor naar eigen zeggen vervolgens niet de kans. “Ik word er zo moe van. Altijd is het twee, of soms drie tegen één.” Tijdens het gesprek pakt ze haar telefoon om filmpjes en artikelen te laten zien. “De veronderstelling is altijd dat Republikeinen domme boeren zijn.” Nielsen is allesbehalve dat. Geschiedenis, beleidskeuzes, carrières, ze tovert het allemaal zo tevoorschijn. “Maar mensen luisteren niet. Het moet in soundbites, terwijl ik meer dan dertig seconden nodig heb om de oorlog in Irak uit te leggen. Alles heeft geschiedenis. De wereld begint niet vandaag, dat vind ik zo iets arrogants om te zeggen.” Inmiddels heeft de Haagse ‘with clear eyes’ gestemd op Trump. “Het gaat mij om de kwesties.” Een goed economisch klimaat voor bedrijven, lage belastingen en vooral geen dubbele belasting voor burgers die in het buitenland wonen, dat is voor Nielsen het belangrijkste. “Trump komt daar het dichtste

Amerikaanse verkiezingen.

Ook The American Book Center aan de Lange Poten is in de ban van de verkiezingen. | Foto: DHC/Nick van den Brink

bij. Ik hoop dat hij gaat regeren als een technocraat.” Heel zeker kijkt ze er niet bij.

Zelf doen

Anders dan de Democraten in Nederland zijn Nielsen en haar medevrijwilligers niet officieel onderdeel van de Republikeinse Partij. Hebben mensen hulp nodig bij het stemmen? De informatie ligt klaar. “Dat kunnen ze best zelf.” Aan registratie-evenementen doen ze niet. In tegenstelling tot hun tegenstanders, de Democrats Abroad. Vrijwilliger Andrew Keller (28) – kwam naar Nederland voor studie, bleef voor de liefde – vertelt: “Wij zijn al het hele jaar bezig om zo veel mogelijk mensen te helpen met stemmen. Voor wie ze ook zijn.” Van e-mails, feestjes en een echt stemlokaal voor de voorverkie-

zingen tot een enkele kleine tafel op een vroeger zaterdagochtend in The American Book Center tegenover de Tweede Kamer. Andrew en een vriendelijke dame met grijze krullen runnen met hun tafel de helpdesk. Het belangrijkste zijn de formulieren op klemborden die klaarliggen en een groot dik boek. “Hier staat alles in,” vertelt de dame. Adressen, deadlines en vooral: alle speciale eisen die Amerikaanse staten stellen om te mogen stemmen vanuit het buitenland. “We krijgen grofweg drie soorten Amerikanen hier: zij die een dubbel paspoort hebben en eigenlijk nooit in de VS hebben gewoond, zij die hier tijdelijk zijn, zoals studenten of diplomaten, en zij die zijn gebleven,

vooral voor de liefde. Grofweg wonen er zestigduizend Amerikanen in Nederland. Allemaal zijn ze gefrustreerd dit jaar. De kandidaten zijn verre van ideaal, maar de meesten hier weten wel op wie ze moeten stemmen.” Tot op het laast zullen Keller en co proberen elke mogelijke stem binnen te krijgen. De traditionele stickers met ‘I Voted’ hebben dit jaar als toevoeging: ‘nu kan ik wel een knuffel gebruiken’. Ondanks alles is er op 8 november een feestje.

Ondertussen vult een stemmer haar biljet in. “Zipcode? Social security number? Ja, heb ik hier, gisteren aan mijn moeder gevraagd.” De dame lacht: “Gelukkig zijn er moeders.”

je hét doen?”, klinkt het. “In het toilet of in de sauna, in de trein ergens tussen Amsterdam en Antwerpen, in het toilet van het Hilton.” De drie oude dames achter mij die tijdens het voorlezen tot nu toe bezig waren geweest met achtereenvolgens de rits van hun jas, de rits van hun tas, hoesten en neus snuiten, ademen nu in koor, zwaar.

Van Boccacio gaan we naar de foyer. Er is een silent disco. Voor mij té ‘silent’, want in mijn hoofdtelefoon hoor ik niets. Gelukkig wel ‘buiten’ de hoofdtelefoon: in dezelfde foyer speelt de band La Garçon. Maar hoezo ‘la’? Don’t ask. De Nobelprijs voor de literatuur zullen ze wel nooit winnen (‘watch your step’, klinken de verzen), maar het ritme is lekker en mensen dansen, La Garçon is goed bezig. Meisjes in suikerspinrokken delen gedroogd fruit uit, op de tafels staan schalen vol lekkere

snacks, voor de fanatiekelingen ook gezonde snacks. Geen frikandellen uit de muur in de foyer, maar chocoladerepen.

Onderweg naar huis maak ik nog een overstapje bij het Mauritshuis. Er worden mini-Magnums uitgedeeld en in de Engelse telefoocellen buiten het museum kun je via een virtual reality-bril midden in een Vermeer belanden of... je kunt je nagels laten lakken bij de entree. Of je kunt de collectie bezoeken. Of een linnen tas bedrukken en met kraaltjes versieren. Toch zitten de meeste mensen in de foyer van het museum, waar een nepe George Michael een optreden geeft. Niet slecht, helemaal niet slecht voor een nepe wereld, maar ik heb meer aan reality.

Mira Feticu

Stadsgroen.

Hangstuk voor de herfst

Beslist herfst, definitief herfst, dat is wat ons te wachten staat. Een harde wind, nog meer afgevallen blad, kapotte paraplu’s en fietstassen vol regen zorgen voor een rauw randje rond het nazomerse afscheid. De tuinglossy’s roepen om het hardst dat dit toch echt de mooiste tijd van het jaar is, dat het kleurenspeel van de natuur zo boeit en dat het buiten zo heerlijk ruikt. De presentatoren van de vele tuinprogramma’s (kijk vooral eens naar ‘Gardeners’ World’ op de BBC, het leukste én langstlopende tuinprogramma van de wereld) jubelen het ‘voor de laatste keer’ maaien van het gras, de stuiptrekkende bloei van de Sedum ‘Herbstfreude’ en het oogsten van de resterende magere peultjes. De herfst is een feestje waar iedereen al maandenlang glunderend naar uitkijkt, roepen ze. In werkelijkheid is het een wereldse droefenis.

Er ligt echter ook een sympathiek perspectief in deze mistroostige periodes verscholen. Dat vooruitzicht is het naderende voorjaar. En dat begint eigenlijk vandaag al: in uw overvolle werkdag. Die ruikt u namelijk graag op, in de herfst. Uw gebruikte tuingereedschap rolt u in zuurvrije lappen nadat u het heeft ingevet met olie. Ook zuurvrij, uiteraard. Heppen- en snoeischaar maakt u schoon door er een fijn schuurpapierje over te halen, een tuinslang loopt weer vlot door als u er een knikker in stopt en daarna de slang op de kraan aansluit. Het opruimen van zo’n schuur is even een klusje, maar is ook het begin van een ongekend avontuur.

De zakjes vol zomerse kroonbloem-, avondviooler-, akelei- en zonnebloemzaden die u achter uw zakken potgrond vindt, kunt u al bijna gaan vensterbank. Of u ruilt ze op

een van de bijeenkomsten van de immer leuke tuinliefhebbersvereniging Groei en Bloei tegen gedateerde maar nog steeds interessante jaargangen tuintijdschriften of fijne botanische tulpenbolletjes. Wat ik wil zeggen is: tuintieren stopt niet in het najaar. Er worden nog volop leuke lezingen gehouden waar u uw groene soortgenoten kunt treffen. Of workshops: neem bijvoorbeeld ‘Hangstuk maken’ op 19 november, door Regina Demeijer van Tettero en la Guirlande of ‘Enten en vermeerderen van fruitgewassen’ op 12 november, door Taco Blom van het Permacultuurcentrum. Daar treft u leuke medetuiniers met wie u tuintips kunt uitwisselen, catalogi kunt besnuffelen en zakken met bloembollen mee kunt delen. Wij tuiniers heb-

De herfst is een wereldse droefenis

ben toch altijd wel wat te bespreken? Er is altijd wel iemand met een goede tip tegen slakken, een kruiwagen vol overvloedige ooeivaarsbekjes, een boventallige hark, een ongebruikt pootschepje, een oude kantenmaaijer of een antieke schoffel om te verven. Maar ook de zelfgemaakte vijgenjam van uw eigen boom is in te brengen: ruil de ingewekte waar voor een bos gedroogde lavendel, of een kilo uien voor verse pepers, een pompoen voor vierbessensiroop en knollen voor citroenen. Het is herfst! Ruim op, ruil, onderhandel, vervang, wissel in en wissel uit en ga vooral naar gezellige, groenegerichte bijeenkomsten. En wanneer u een beetje slim ruilt... houdt u in uw schuurtje een plekje over voor het openhaardhout. Want na de herfst... komt de winter!

Wendy Hendriksen

Workshop zaterdag 12 november, aanvang 10.00 uur, locatie Eetbaar Park, Zuidpark. Aanmelden via info@permacultuur.nl. Workshop zaterdag 19 november, aanvang 10.00 uur, locatie Stadskwekerij, Aanmeldingen via liesbeth.verster@ziggo.nl

Miraculeus

Museumnacht

Het is Museumnacht in Den Haag en de nacht heeft een thema dat veel mensen aanspreekt en toch ook niet: ‘Nep’. Hoe nep kan het thema ‘nep’ zijn?

Klokkslag half acht sta ik bij de artistenningang van de Koninklijke Schouwburg en ik ben niet eens de eerste in de rij. Er klinkt zachte muziek, gedraaid door een dj die niet precies lijkt te weten wat hij draait: “Jaren dertig, hm... (kijkt op het etiket van de vinylplaat), Mister

Hayley.” Zoals de komeet? “Hm... ja.” Op de ouderwetse toonbank staat: ‘Play it again, Sam!’ De rij wachtenden voor de ‘erotische verhalen’ (voorgelezen door acteurs van het Nationale Toneel) wordt beziggehouden door een illusionist. De mensen in de rij lachen, ze komen dichterbij... vertrouwen hem.

“Wie geeft mij zijn trouwring?”

Ik niet.

‘Het ritme is lekker en mensen dansen, La Garçon is goed bezig’

We gaan naar binnen, langs de kleedkamers. Tim Akkerman wacht ons op, met zijn gitaar: “Ik heb zes minuten om jullie te entertainen.” Na tien minuten gaan we richting het grote podium. De acteurs staan al op hun publiek,

op ons, te wachten. Het podium ruikt zoals alle podia, naar stof en roem. We kunnen gaan zitten, blijven staan of gaan liggen, op grote rode kussens. Iemand valt, niets ernstigs. Dan de erotische verhalen. Zoals in de tijd van Boccacio, beden ik. Wie zegt nu dat onze eeuw droog, virtueel en... nep is? En dan die meisjes: in prachtige jurken, gekleed zoals je je kleedt wanneer je... naar erotische verhalen luistert. Boven het doek hangt een Klimt

– pas nog bekender geworden, als dat nog nodig was, door de film ‘Woman in Gold’. Opnieuw valt er iemand. Er wordt voorgelezen uit ‘Les liaisons dangereuses’. Maar ook uit modernere bronnen. “Waar wil